

SLO-gan nr 122

Ostrołęka, 16.04.2025 r.

Ciekawostki o Wielkanocy na świecie

Wielkanoc to jedno z najważniejszych świąt chrześcijańskich, obchodzone w wielu krajach na całym świecie. Choć symbolika świąt, jak jajka czy zajączki, jest powszechnie znana, każde państwo ma swoje wyjątkowe tradycje związane z tym czasem. Warto poznać, jak Wielkanoc obchodzona jest w różnych częściach świata i jakie zwyczaje towarzyszą temu świętu.

W Polsce, Wielkanoc to czas pełen tradycji. Niezwykle popularnym zwyczajem jest malowanie jajek, zwanych pisankami, które symbolizują nowe życie. W Poniedziałek Wielkanocny obchodzimy także Śmigus-Dyngus – dzień, w którym młodsze osoby polewają starszych wodą. Jest to zabawny zwyczaj, który symbolizuje oczyszczenie i odrodzenie. Oprócz tego, Polacy często spotykają się z rodziną przy wielkanocnym stole, gdzie nie może zabraknąć tradycyjnych potraw, jak żurek, jajka czy mazurki.

W Hiszpanii, zwłaszcza w regionie Andaluzji, Wielkanoc obchodzona jest w sposób bardzo religijny i uroczysty. Podczas „Semana Santa” (Świętego Tygodnia) odbywają się niezwykle procesje, podczas których wierni niosą ogromne rzeźby przedstawiające sceny z życia Jezusa. To jedno z najważniejszych wydarzeń w kalendarzu hiszpańskim, przyciągające turystów z całego świata. Wielkanoc w Hiszpanii to także czas rodzinnych spotkań, przy których podaje się tradycyjne potrawy, takie jak torrijas – hiszpańską wersję tostów francuskich, oraz inne słodkie wypieki.

Z kolei w Australii, Wielkanoc obchodzona jest zupełnie inaczej niż w Europie. Tam zamiast zająca wielkanocnego, dzieci poszukują jajek pozostawionych przez Wielkanocnego Kangura. To tradycja, która nawiązuje do lokalnej fauny, co sprawia, że jest wyjątkowa. W Australii święta obchodzone są latem, co wpływa na charakter potraw – zamiast tradycyjnych dań, organizowane są pikniki i grille w plenerze, gdzie zasiada się do wspólnych posiłków na świeżym powietrzu.

Choć Wielkanoc obchodzona jest na całym świecie, każde państwo ma swoje unikalne tradycje i zwyczaje, które nadają temu świętu wyjątkowy charakter. Od malowania jajek w Polsce, przez procesje religijne w Hiszpanii, po poszukiwanie jajek zostawionych przez Wielkanocnego Kangura w Australii – każda z tych tradycji niesie ze sobą głęboki symbolizm i znaczenie, które łączą ludzi w duchu radości, nadziei i odrodzenia. Wielkanoc to czas, kiedy ludzie na całym świecie zatrzymują się, by wspólnie świętować życie, nowy początek i relacje z najbliższymi. Niezależnie od miejsca, Wielkanoc zawsze jest czasem, który spędzamy z rodziną, dzieląc się miłością, wspólnotą i tradycją. To moment, który przypomina nam o wartościach, które łączą nas wszystkich – nadziei, pokoju i solidarności. To także czas refleksji i odnowy, zarówno w wymiarze duchowym, jak i osobistym. Warto docenić, jak różnorodność tradycji i zwyczajów na całym świecie wzbogaca obchody tego wyjątkowego święta, pokazując, że niezależnie

od różnic
jednoczy nas
celebracja życia

kulturowych,
wspólny cel –
i odrodzenia.

**Natalia
Jankowska, klasa
Ia**

PROGRAM ERASMUS +

Już niedługo pierwsza grupa uczniów rozsmakuje się podróżą do Turcji. Warto wiedzieć więcej, zanim poznamy kulturę turecką na żywo.

Dziwne zwyczaje, rytuały i zabobony w Turcji

1. Ochrona przed „złym okiem” (nazar)

Amulet nazar boncuğu (niebieskie „oczko”) ma chronić przed zazdrością i nieszczęściem. Ludzie często mówią Maşallah, by uchronić coś lub kogoś pięknego przed urokiem.

Popularne jest symboliczne spluwanie (np. przy dziecku lub nowym aucie).

2. Oblewanie wodą przy wyjeździe

Gdy ktoś wyjeżdża, rodzina wylewa wodę za jego pojazdem – by droga była „gładka” i bezproblemowa, jak płynąca woda.

3. Stukanie w drewno + „Maşallah”

Jeśli Turcy mówią coś pozytywnego (np. „Moje dziecko nigdy nie choruje”), stukają w drewno i mówią „Maşallah”, by nie sprowadzić pecha – odpowiednik polskiego „odpukać w niemalowane”.

5. Rytuał z solą na progu

Gdy panna młoda opuszcza dom rodzinny, rodzina czasem rozsypuje sól na progu – rytuał ochronny i symbol pomyślności na nowej drodze życia.

6. Magiczna moc koloru niebieskiego

Kolor turkusowy i niebieski (w amuletach, mozaikach, ceramice) uznawany jest za barwę odpierającą złe moce. Dlatego tak wiele budynków i przedmiotów ma niebieskie detale.

Ciekawostki kulturowe z życia codziennego

Herbata to świętość: Serwowana niemal wszędzie i zawsze – od sklepów po urzędy.

Obowiązkowe ściąganie butów: Wchodząc do tureckiego domu, zawsze zostawia się buty przy wejściu – często dostajesz kapcie.

Wesela z przypinaniem pieniędzy: Goście przypinają złoto lub koperty z gotówką do szarfy pary młodej.

Portrety Atatürka wszędzie: W domach, szkołach, biurach, taksówkach – Atatürk to postać wyjątkowo czczona.

Charakterystyczny gest „nie”: Ruch głową w tył i cmoknięcie językiem oznacza „nie” – łatwo pomylić z grymasem oburzenia.

Źródła:

1. <https://goturkiye.com/nazar-boncugu>
2. <https://theculturetrip.com/europe/turkey/articles/what-is-the-nazar-boncugu-the-evil-eye-in-turkey>
3. <https://dailytravelpill.com/12-weird-turkish-traditions/>
4. <https://www.propertyturkey.com/blog-turkey/turkish-superstitions>
5. <https://theturkishlife.com/2011/08/turkish-superstitions/>
6. <https://www.dailysabah.com/life/2019/02/15/turkish-traditions-what-makes-turkey-so-colorful>
7. <https://www.hurriyetdailynews.com/weddings-in-turkey-rituals-traditions--141827>
8. <https://www.trtworld.com/magazine/why-the-nazar-the-evil-eye-is-everywhere-in-turkey-44397>

Maja Florek, klasa IIIb

Z czego najbardziej słynie Turcja?

Odkrywamy symbole tego niezwykłego kraju

Turcja to kraj pełen kontrastów – leżący na styku Europy i Azji, z bogatą historią, głęboko zakorzenioną kulturą i niezwykle barwną codziennością. Turyści wracają stamtąd nie tylko z pięknymi wspomnieniami, ale też z opowieściami o niezwykłych smakach, widokach i dźwiękach. Z czego więc słynie Turcja najbardziej? Oto kilka rzeczy, które nieodłącznie kojarzą się z tym fascynującym miejscem.

Oko proroka – niebieski amulet na szczęście

Na tureckich bazarach, w sklepikach, a nawet w taksówkach nie sposób nie zauważyć charakterystycznego niebieskiego talizmanu – nazar boncuğu, czyli oka proroka. To symbol ochrony przed "złym okiem", zazdrością i negatywną energią. Dla Turków to nie tylko pamiątka – to ważny element kultury, obecny w codziennym życiu od pokoleń.

Taniec derwisza – duchowość w ruchu

Jednym z najbardziej mistycznych symboli Turcji jest wirujący taniec derwiszów – sufickich mnichów, którzy poprzez obracanie się w transie dążą do połączenia z Bogiem. Ten niezwykły rytuał, będący jednocześnie formą medytacji, można podziwiać na specjalnych pokazach w Stambule czy Konyi – mieście, gdzie znajduje się grobowiec Mevlany, wielkiego sufiego i poety.

Bakalie – słodki raj Orientu

Turcja to prawdziwy raj dla miłośników słodczy. Suszone morele z Malatyi, figi z Izmiru, orzechy pistacjowe z Gaziantepu i niezliczone rodzaje bakalii sprzedawane na wagę – wszystko to tworzy podstawę słynnych tureckich deserów, takich jak baklava czy lokum. Smaki są intensywne, pachną przyprawami i słodyczą, której nie sposób zapomnieć.

Tulipany – nie tylko holenderska domena

Choć dziś kojarzone głównie z Holandią, tulipany pochodzą właśnie z terenów dzisiejszej Turcji. W okresie Imperium Osmańskiego były symbolem luksusu i piękna, a nawet inspiracją dla całej epoki zwanej „Erą Tulipanów”. Co roku w kwietniu w Stambule odbywa się Festiwal Tulipanów, który przyciąga tysiące turystów z całego świata.

Turecka kuchnia – nie tylko kebab

Kuchnia turecka to coś więcej niż słynny döner. To bogactwo smaków: od pikantnych potraw mięsnych, przez warzywne mezze, aż po świeże ryby i aromatyczne zupy. Turecka gościnność objawia się przy stole – jedzenie to rytuał, okazja do wspólnego świętowania i rozmów. Niezapomniane są też śniadania – pełne oliwek, serów, świeżego chleba i słodkiego dżemu.

Bakłazan – król warzyw

Choć może to zaskakiwać, bakłazan (po turecku patlıcan) to absolutna gwiazda tureckiej kuchni. Występuje w dziesiątkach wersji: grillowany, faszerowany mięsem, w sosach, zapiekankach i przystawkach. Turcy żartują nawet, że mają więcej przepisów na bakłazana niż dni w roku – i trudno się z tym nie zgodzić.

Ruch drogowy – chaos z rytmem

Wreszcie – coś, co od razu rzuca się w oczy każdemu przyjezdnemu – turecki ruch drogowy. Dla Europejczyka może wydawać się chaotyczny, ale ma swój rytm, logikę i tempo. Klakson to tu nie tylko dźwięk ostrzeżenia, ale też forma komunikacji. Choć czasem bywa głośno i tłoczno, ulice tętnią życiem, a kierowcy często wykazują się zaskakującą uprzejmością.

Poniżej przykładowe źródła, które można wykorzystać jako bazę informacji do tego artykułu. Są to źródła ogólnodostępne i wiarygodne, zarówno oficjalne, jak i kulturowo-turystyczne:

Źródła:

Turecka Organizacja Turystyczna (GoTürkiye)

Oficjalna strona promująca Turcję – wiele informacji o kulturze, kuchni, zabytkach i tradycjach:

<https://www.goturkiye.com/UNESCO> – Whirling Dervishes of Turkey

Informacje o tradycji wirujących derwiszy wpisanej na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego:

<https://ich.unesco.org/en/RL/the-mevlevi-sema-ceremony-00100>

. BBC Travel – Tulip origins in Turkey

Artykuł o tureckim pochodzeniu tulipanów i ich roli w Imperium

Osmzańskim: <https://www.bbc.com/travel/article/20210411-turkeys-love-affair-with-tulips> TasteAtlas – Turkish Cuisine

Atlas tradycyjnych potraw z całego świata, w tym wielu dań z Turcji (jak baklava, kebab, imam bayıldı):

<https://www.tasteatlas.com/turkey>

. The Culture Trip – Nazar Boncuğu: The Meaning Behind Turkey's Blue Evil Eye Krótkie wyjaśnienie symboliki niebieskiego oka proroka:

<https://theculturetrip.com/europe/turkey/articles/nazar-boncugu-the-meaning-behind-turkeys-blue-evil-eye/>

Lonely Planet – Driving in Turkey

Porady i obserwacje dotyczące ruchu drogowego w Turcji:

<https://www.lonelyplanet.com/turkey/transport/getting-around/local-transport> Encyclopaedia Britannica – Baklava and Turkish desserts

Ogólne informacje o słodyczach tureckich, bakaliach i ich znaczeniu kulturowym:

<https://www.britannica.com/topic/baklava>

Gabriela Majewska, klasa IIIb

Turcja geograficznie

Turcja to kraj położony na pograniczu Europy i Azji, co czyni go miejscem o niezwykle bogatej historii i kulturze. Nazwa „Turcja” wywodzi się od ludu Turków, którzy przybyli na te ziemie w średniowieczu i utworzyli państwo.

Flaga Turcji

Flaga Turcji ma czerwone tło z białym półksiężycem i gwiazdą. Kolor czerwony symbolizuje krew przelaną przez tureckich żołnierzy w walce o niepodległość, a półksiężyc i gwiazda są związane z islamem i tradycjami osmańskimi.

Geografia i zabytki

Turcja ma różnorodne tereny – od wybrzeży Morza Śródziemnego po góryste regiony Anatolii. Wśród najważniejszych zabytków znajdują się Hagia Sophia i Błękitny Meczeta w Stambule, Kapadocja z niezwykłymi formacjami skalnymi, starożytne miasto Efez oraz Pamukkale z naturalnymi tarasami wapiennymi.

Waluta, język i religia

Walutą Turcji jest lira turecka (TRY). Językiem urzędowym jest turecki, a dominującą religią islam, wyznawany przez większość mieszkańców.

Najbardziej turystyczne miasta

Do najpopularniejszych miast w Turcji należą:

- Stambuł – miasto na styku Europy i Azji, pełne zabytków i bazarów,
- Ankara – stolica Turcji,
- Antalya – znana z pięknych plaż i luksusowych kurortów,
- Kapadocja – region słynący z niezwykłych krajobrazów i lotów balonem,
- Izmir – portowe miasto z bogatą historią.

Turcja to kraj łączący tradycję z nowoczesnością, co sprawia, że jest fascynującym celem podróży.

**Szymon Mamiński,
klasa IIIb**

„1000-lecie Królestwa Polskiego”

Nasza szkoła II SLO bierze udział w projekcie edukacyjnym 1000-lecie Królestwa Polskiego.

Rok 2025 rokiem Bolesława Chrobrego

Z okazji 1000. rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego na pierwszego króla Polski.

„Epoka Bolesława Chrobrego zostawiła narodowi w spadku poczucie własnej wartości”
Paweł Jasienica, Polska Piastów

„Jest zaś zamiarem naszym pisać o Polsce, a przede wszystkim o księciu Bolesławie [Chrobrym] i ze względu na niego opisać niektóre godne pamięci czyny jego przodków. Teraz więc w takim porządku zaczniemy wyklądać nasz przedmiot, aby od korzenia posuwać się w górę ku gałęzi drzewa.”

Galla Anonim, Kronika polska

„Nie był Bolesław [Chrobry] wzorem cnót. Potrafił dopuszczać się okrucieństw i gwałtów (Jednak musiało być w tym człowieku coś niezwykłego, prawdziwa wielkość ducha, skoro sprzyjali mu Wojciech i Bruno, bohaterowie, którzy wierność idei umieli przypłacić życiem.”

Paweł Jasienica, Polska Piastów

„Dobrze, owszem, nazwałeś mnie wieprzem w kałuży, ponieważ we krwi łowców i psów twoich, to jest książąt i rycerzy, ubrocę kopyta koni moich, a ziemię twą i miasta spustoszę i zryję jak zwykły dzik”

Bolesław I Chrobry do Jarosława I Mądrego

**„Książę
Polaków”,
„Książę
„Boleslaus
Polonus”,**

**Polski”, „Bolesław - Polak”,
„pierwszy Polak”**

**Zachęcamy uczniów do innych aktywności kulturalnych
związanych z tymi obchodami.**

Życzenia dla absolwentów

Niech Wasze życie będzie jak tor
przeszkód, niczym kolejne
zadanie szkolne jak w Jednostce
Wojskowej, porażka jak jedynka,
którą można jutro poprawić,
sukces jak iskra do dalszych
ambicji. Nie traktujcie siebie z
pobłażliwością, to nigdy nie
popłaca.

Nie przystoi halikowiczom.
Tak jak, żeby odczuć sukces,
trzeba upaść.

Żeby szczerze się uśmiechnąć,
trzeba wiedzieć, co to cierpienie.

Mówią, że choć życie jest bardziej wymagające
niż szkoła,

to realia żądają się takimi samymi zasadami.

Tu dostaliście receptę na życie,
którą musicie przestrzegać.

Kochajcie siebie,
takimi jak jesteście,

swoje wady przekujcie w zalety.

**Niech Wasze życie będzie tańcem miłości i
szczęścia.**

**Spółeczność uczniowska II SLO im. Toniego
Halika**

Życzenia na Wielkanoc

Jak z zimowego snu czekamy na
tchnienie ciepła, radości i
barw. Budzimy się jak ranne
ptaszki,

pąki drzew, wilgotność łąk.

Czujemy na własnej skórze rodzące się
na nowo życie przyrody.

Ta niezmiennność natury buduje w nas
nieutuloną tęsknotę
do zmian, a jednocześnie stałość
jej praw,

podkreśla rytm naszego
życia.

W oczekiwaniu na nadchodzące
Odrodzone Życie

Zarówno te w wymiarze religijnym,
jak duchowym,

Życzymy Dyrekcji Szkoły,
Nauczycielom, pracownikom, Rodzicom
i wszystkim uczniom, a także
wszystkim tym, którzy z utęsknieniem
czekają na celebrację odpoczynku,

**Spotkań z rodziną przy
degustacji**

**prawdziwych najzdrowszych jajek w
różnej formie,**

**Magicznych spacerów i
wiosennych wojaży.**

Podziwu natury.

**Zabaw, radości, uśmiechu z
prostych rzeczy.**

**Odrodzenia ducha wiary,
nadziei.**

**Wysłuchania się w odgłosy przyrody i
własnej
duszy.**

Społeczność szkolna II SLO

